

BUURTZORG JONG

GEMEENTE

ZALTBOMMEL

2023

In 2023 heeft Buurtzorg Jong ondersteuning geboden op basis van 809 hulpvragen van gezinnen. In 2022 waren dit 773 hulpvragen.

Wanneer een inwoner in hetzelfde jaar meerdere hulpvragen stelt, dan tellen we dit als één hulpvraag.

Hulpvragen van verschillende gezinsleden worden in de meeste gevallen als één hulpvraag behandeld (één huishouden, één plan).

Waar we in het vervolg van dit jaarverslag spreken over 'gezinnen' kan ook gelezen worden 'hulpvragen van gezinnen'.

Nieuw
293

In 2023 werden er 293 nieuwe hulpvragen gesteld aan de teams van Buurtzorg Jong. In 2022 waren dit 259 hulpvragen.

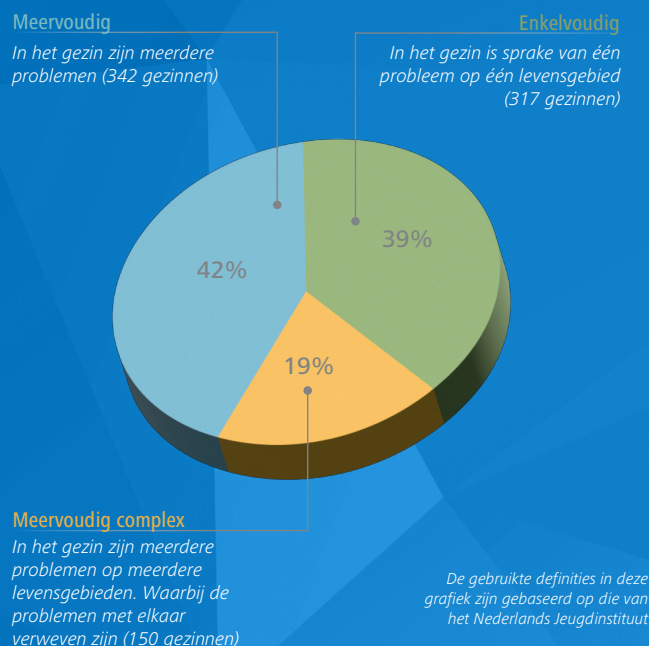
Afgesloten
218

218 hulpvragen werden afgesloten in 2023, waarbij het gezin uit zorg ging. Vorig jaar betrof dit 237.

Informatie en advies

Naast het bieden van jeugdhulp zijn de teams een vraagbaak voor gezinnen, jongeren, scholen en samenwerkingspartners die informatie of advies vragen over opvoeden en opgroeien.

COMPLEXITEIT VAN DE PROBLEMATIEK

EEN GESPANNEN THUSSIITUATIE

Carolien belt op advies van haar huisarts met Buurtzorg Jong. Ze vertelt dat de opvoeding niet soepel loopt. Haar man Stefan is depressief en het lukt hem niet meer om positief te blijven tegen de kinderen. Dit leidt tot een negatieve sfeer thuis en legt ook veel druk op hun onderlinge relatie. Vooral Noah (11) geeft moeder zorgen. Vanaf het moment dat de problemen van Stefan begonnen, is hij vaak boos en trekt hij zich terug. Stefan krijgt hulp van een psycholoog, maar die kan hem niet helpen bij de thuissituatie. De jeugd- en gezinswerker spreekt met ouders af dat ze in gesprek gaat met Noah om te kijken hoe het met hem gaat. Noah is erg emotioneel tijdens het gesprek, hij heeft het heel moeilijk met de situatie. Hij geeft aan dat hij er weinig over durft te praten, maar dat dit gesprek hem al erg oplucht. De jeugd- en gezinswerker en Noah maken samen een plan om zijn zorgen ook met zijn vader te bespreken. Dit lukt en Stefan is erg geraakt door het gesprek. Hij belt met de Jeugd- en gezinswerker om een afspraak te maken, hij wil de kinderen niet langer belasten met zijn problemen en vraagt om praktische tips hoe hij dit moet aanpakken. Ook met Carolien wordt een gesprek gepland om te onderzoeken hoe ze haar man hierbij kan ondersteunen. Stap voor stap wordt de sfeer in huis beter. De depressie van Stefan is nog niet voorbij en de psychologische hulp gaat ondertussen door. Als het even minder gaat, dan steunen Carolien en Stefan elkaar. Na een aantal gesprekken lukt het Carolien, Stefan en de kinderen om zonder hulp van Buurtzorg Jong verder te gaan.

TEVREDENHEID VAN DE GEZINNEN

In het exit-interview geven gezinnen waarvan we de ondersteuning afronden, feedback op het handelen van Buurtzorg Jong. Het afgelopen jaar hebben 50 gezinnen meegewerkt aan het exit interview. Daaruit leren we onder andere dat het persoonlijke contact en de korte lijnen erg gewaardeerd werden, maar ook dat sommige ouders behoefte hadden aan meer afstemming met de school. Het gemiddelde cijfer dat de hulpverlening van Buurtzorg Jong kreeg was een 8,3. In 2023 zijn er geen klachten ingediend. Er is één incident behandeld met betrekking tot verbale agressie richting een medewerker.

VERSTERKEN VAN GEZINNEN: ÉCHT DOEN WAT NODIG IS

De oorzaken van problemen met kinderen liggen lang niet altijd bij het kind zelf, maar regelmatig in de omstandigheden waarin kinderen opgroeien (de context). Hieronder ziet u drie voorbeelden van gezinsfactoren die meespeelden bij de ondersteuning van Buurtzorg Jong in 2023:

118

Ouders met psychiatrische problemen

Bij 118 gezinnen speelden psychiatrische problemen of verslavingsproblematiek van ouders een grote rol. Het organiseren van hulp voor de ouders was cruciaal om de kinderen te helpen. Dit aantal bleef min of meer gelijk, in 2022 ging het om 117 gezinnen.

16

Ouders met een (lichte) verstandelijke beperking

Bij 16 gezinnen speelde een verstandelijke beperking van de ouder een rol bij de problematiek van het gezin. Buurtzorg Jong zette zich in om een sterk netwerk en langdurige praktische hulp voor de ouders te organiseren. In 2022 betrof dit 13 gezinnen.

65

Bedreiging van de bestaanszekerheid

Bij 65 gezinnen (8%) speelden financiële problemen en/of problemen rondom huisvesting een rol. In 2022 ging het om 55 gezinnen. Dergelijke problemen zijn een grote stressfactor omdat ze de bestaanszekerheid aantasten. Het oplossen ervan kreeg hoge prioriteit in het hulpverleningsplan. Waar nodig werkten we in deze gezinnen samen met het Buurtteam.

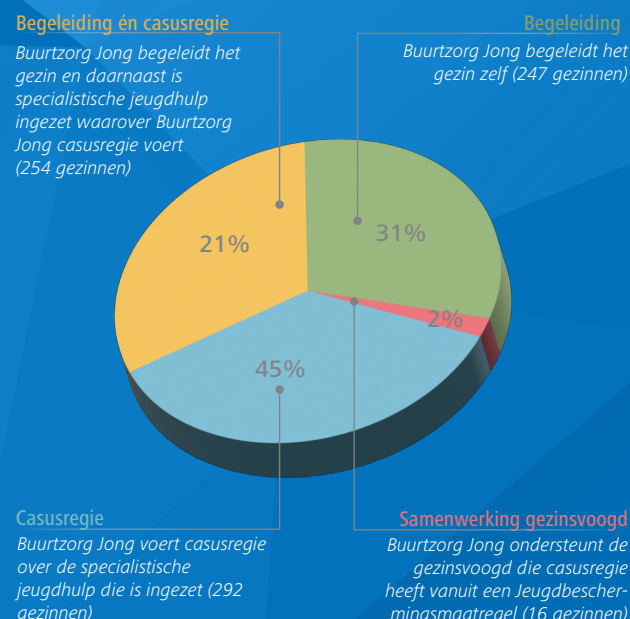
Lichte stijging van gezinnen met meervoudige problemen

Vorig jaar zagen we een grote stijging van het aantal gezinnen waarbij sprake was van meervoudige problematiek (met 117 gezinnen). Dit jaar is de stijging 17 gezinnen. In 2023 waren 492 gezinnen met meervoudige problematiek in zorg.

Integrale vroeghulp (IVH) is een samenwerking tussen verschillende lokale partners die hun kennis bundelen t.b.v. kinderen tussen de 0 en 7 jaar waarbij zorgen zijn over de ontwikkeling. Hierbij zijn o.a. de de consultatiebureaus, de GGD en Buurtzorg Jong betrokken, samen met specialisten op het gebied van kinderen met een verstandelijke beperking, IMH (Infant Mental Health), logopedie en fysiotherapie. Zij organiseren zich in een multidisciplinair team, waarbij de samenstelling wordt aangepast op basis van de benodigde expertise. Buurtzorg Jong inventariseert met ouders welke zorgen er zijn, er vinden observaties plaats, er worden vragenlijsten afgenomen en een ontwikkelingsanamnese gedaan. Dit traject duurt doorgaans 6 weken. Aansluitend vindt een multidisciplinair overleg (MDO) plaats waarin een gezamenlijk advies wordt geformuleerd voor de in te zetten hulp. Sinds 2022 is er daarnaast een zogenaamde verkorte route, waarbij casuïstiek anoniem wordt besproken tijdens een overleg tussen de betrokken partners en de inbrenger van de vraag wordt voorzien van een advies. In 2023 zijn 3 IVH trajecten opgestart en er is 10 keer gebruikgemaakt van de verkorte route.

Integrale
Vroeghulp

SOORT ONDERSTEUNING DOOR BUURTZORG JONG

Buurtzorg Jong begeleidt gezinnen vaker zelf

Het aantal gezinnen dat Buurtzorg Jong zelf begeleidt steeg van 448 gezinnen (58%) in 2022 naar 546 gezinnen (66%) in 2023. Dit past bij de visie en werkwijze van Buurtzorg Jong en de gemeente Zaltbommel. We bieden de hulp zo veel mogelijk in de buurt door het team van Buurtzorg Jong.

COLLECTIEVE ACTIVITEITEN

De vriendentraining is er om kinderen en jongeren te helpen bij het vergroten van hun sociale netwerk. De groep krijgt tips van de trainers en de deelnemers ondersteunen elkaar ook. Hierdoor ontstaan onderlinge vriendschappen die ook na de training standhouden. In 2023 is de vriendentraining twee keer aangeboden met in totaal 15 deelnemers.

De oudercurcus ADHD biedt ouders psycho-educatie met betrekking tot concentratieproblemen en druk gedrag. Ouders ontmoeten elkaar en delen onderling tips en ervaringen. In 2023 was er een groep van 8 ouders die de oudercurcus ADHD hebben gevolgd.

De Triple P opvoedcursussen ondersteunen ouders in het doelmatig en positief communiceren met hun kinderen. De deelnemers geven aan dat dit leidt tot een positievere sfeer in huis en meer grip op de opvoeding. In 2023 hebben we de training drie keer aangeboden met in totaal ruim 30 deelnemers.

Tijdens de ouderavonden over autisme ontmoeten ouders van kinderen met een autisme spectrum stoornis (ASS) elkaar en wisselen tips en ervaringen uit. De jeugd- en gezinswerkers geven psycho-educatie en faciliteren onderlinge ontmoeting. In 2023 werd de ouderavond twee keer georganiseerd voor in totaal zo'n 25 ouders.

ROTS & WATER

Rots & Water trainingen worden georganiseerd in samenwerking met het Jongerenwerk om de weerbaarheid van kinderen te versterken. De training stimuleert kinderen en jongeren aantoonbaar om meer te ontspannen in sociaal contact en om op een adequate manier voor zichzelf op te komen. In 2023 organiseerde Buurtzorg Jong een Rots & Water training voor 8 deelnemers.

>NEXT LEVEL<

Next Level is een aanbod voor jongeren en jongvolwassenen die sociaal minder vaardig zijn, vaak met een diagnose ADHD of ASS. Ze krijgen ondersteuning met betrekking tot omgangsvormen en vinden erkenning bij elkaar in de groep. We boden in 2023 een groep Next Level Mini (tot 12 jaar), Next Level Pubers (12-18 jaar) en Next Level+ (18+) met in totaal zo'n 25 deelnemers. Dit deden we in samenwerking met het Buurtteam en het Jongerenwerk.

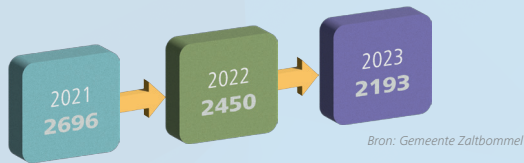

kies

'Kies' staat voor: Kind In Een Scheiding. In deze training leren kinderen hoe zij met de scheiding van hun ouders om kunnen gaan. Ouders worden betrokken door middel van informatieavonden waar zij informatie krijgen over hoe zij hun kinderen kunnen helpen om de scheiding te verwerken. Vanwege personele ontwikkelingen heeft deze training in 2023 niet plaatsgevonden. We hebben inmiddels 2 nieuwe Kies coaches opgeleid die vanaf januari 2024 een nieuwe Kies training hebben opgestart met 10 kinderen.

VERWIJZEN NAAR SPECIALISTISCHE JEUGDHULP

Daling van de inzet van specialistische jeugdhulp
In de periode tussen 2021 en 2023 is er een daling zichtbaar van het totaal aantal beschikkingen dat werd afgegeven door de gemeente voor specialistische jeugdhulp. Specialistische jeugdhulp wordt afgegeven op advies van Buurtzorg Jong, een huisarts, de jeugdarts, een gezinsvoogd van de Jeugdbescherming of een medisch specialist. Het is mogelijk dat het aantal verwijzingen naar specialistische jeugdhulp daalt omdat Buurtzorg Jong vaker zelf ondersteuning biedt en/of hulp vanuit het voorliggende veld inzet. Ook de intensievere samenwerking met de huisartsen heeft mogelijk invloed op het aantal verwijzingen.

OVERBRUGGINGSHULP

Buurtzorg Jong heeft aan **132** kinderen overbruggingshulp geboden

Dit blijft ongeveer gelijk ten opzichte van 2022, toen betrof het 134 kinderen. Wel was er een afname te zien in de duur van de overbruggingshulp. We boden in 2022 aan 46 kinderen langer dan drie maanden overbruggingshulp, in 2023 daalde dit naar 28.

Bij **28** van deze kinderen duurde de overbruggingshulp langer dan drie maanden

Bij **24** van de bovenstaande kinderen was er sprake van plaatsingsproblematiek, waarbij er vanwege contra-indicaties zeer moeizaam een geschikte plek kon worden gevonden

MEEST VOORKOMENDE PROBLEMATIEK

01 Ontbrekende opvoedvaardigheden

Dit speelde in 32% van de gezinnen die we ondersteunden in 2023

02 Psychosociale problematiek van de jeugdige

Dit speelde in 32% van de gezinnen die we ondersteunden in 2023

03 Psychiatrische problematiek jeugdige

Dit speelde in 31% van de gezinnen die we ondersteunden in 2023

04 Problematiek t.g.v. scheiding

Dit speelde in 15% van de gezinnen die we ondersteunden in 2023

05 Psychiatrische problematiek ouder

Dit speelde in 15% van de gezinnen die we ondersteunden in 2023

EEN PEDAGOGISCHE CONTEXT

De jeugdhulpverlening is volop in ontwikkeling. Vanuit de landelijke overheid is er een Hervormingsagenda Jeugdzorg en een Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming gekomen. Hiermee hoopt men de vraag naar jeugdhulp en jeugdbescherming terug te dringen en de kwaliteit te verbeteren. Ook binnen de teams van Buurtzorg Jong hebben we het afgelopen jaar de tijd genomen om ons te bezinnen en te reflecteren op ons werk.

We zien in de jeugdhulp dat de oorzaken van problemen steeds meer gezocht worden in het kind zelf. De analyse van wat er aan de hand is beperkt zich vaak tot meten, testen, classificeren en het kind vergelijken met het gemiddelde. Daardoor wordt het gemiddelde kind als norm gehanteerd en de oplossingen worden gezocht in het behandelen van het kind zelf.

De vraag naar individuele begeleiding en behandeling van kinderen is daardoor de afgelopen jaren steeds verder gestegen. Individuele behandeling is soms nodig. Daarnaast is het essentieel dat we onze focus verleggen van de kind zelf, naar het versterken van zijn omgeving.

Daarvoor hebben we een pedagogische context nodig waarin variatie de norm wordt in plaats van het gemiddelde, zodat meer kinderen gedijen in hun eigen omgeving. Daar wil Buurtzorg Jong de komende jaren samen met de gemeente, het onderwijs en alle andere lokale partners aan bouwen.

We willen vaker samen met de schoolteams puzzelen voor kinderen bij wie het niet vanzelf gaat, onderling meer kennis uitwisselen en collectief aanbod ontwikkelen met en binnen de school. In 2024 werken we dit uit met de schoolmaatschappelijk werkers, de gemeente en de scholen

Praktijkschool De Brug heeft de wens uitgesproken om samen met Buurtzorg Jong invulling te geven aan de functie van een brugfunctionaris die de verbinding tussen de school, de ouders en de jeugdhulpverlening kan versterken. Afhankelijk van het overheidsbesluit om subsidie toe te kennen, maken we hiervoor in 2024 samen met de school een plan.

In 2024 zullen wij vaker gebruik gaan maken van het betrekken van een steunfiguur bij de ondersteuning aan gezinnen.

BUURTZORG JONG OP SCHOOL

Het onderwijs is een belangrijk onderdeel van de pedagogische context waarin kinderen opgroeien. De verschillende scholen binnen de gemeente brengen regelmatig gezinnen in contact met Buurtzorg Jong. De jeugdhulp teams werken samen met de scholen om kinderen te ondersteunen.

Buurtzorg Jong op de middelbare school

Buurtzorg Jong op school is een vorm van schoolmaatschappelijk werk. Buurtzorg Jong voert individuele gesprekken met leerlingen over bijvoorbeeld algemeen welbevinden, gedrag, emotieregulatie of sociale vaardigheid, daarnaast betrekken we de ouders, mentoren en leerkrachten.

10 Buurtzorg Jong op Cambium de Waard
Op Cambium de Waard ondersteunen we structureel 8 a 10 jeugdigen uit de gemeente Zaltbommel.

19 Buurtzorg Jong op het Gomarus
Vanuit deze school hebben we 19 leerlingen begeleid in 2023. Daarnaast sloten we regelmatig aan bij het zorgoverleg.

21 Buurtzorg Jong op Cambium Buys Ballot
Vanuit deze school hebben we 21 jeugdigen begeleid. In 2023 is de hulp van 12 jongeren afgesloten.

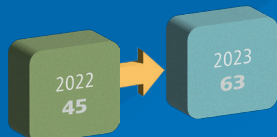
13 Buurtzorg Jong op De Brug
Op Praktijkschool De Brug ondersteunden we 13 jeugdigen. Daarnaast sloten we regelmatig aan bij het zorgoverleg.

Buurtzorg Jong op de basisschool

Iedere basisschool in de gemeente heeft een vaste contactpersoon vanuit het team van Buurtzorg Jong. We bieden ondersteuning, die past bij de behoefte van de school. Op enkele basisscholen organiseert Buurtzorg Jong een structureel inloopmoment voor ouders. Dit gebeurt onder andere op De Leiboom, De Fonkelsteen, Den Boogerd en de Rank. Op andere scholen sluiten we aan bij overleg met het Zorg Advies Team (ZAT) of is er een structureel overlegmoment met de intern begeleider. Eén van de jeugd- en gezinswerkers van Buurtzorg Jong is voor 24 uur per week verbonden aan samenwerkingsverband de Meierij. Vanuit deze samenwerking zijn in 2023 negen gezinnen begeleid waarbij Buurtzorg Jong en het schoolteam samenwerken om tot passende oplossingen te komen voor leerlingen. Daarnaast denkt de jeugd- en gezinswerker mee tijdens zorgoverleggen binnen het samenwerkingsverband.

Jeugdigen met schoolverzuim

Bij 63 jeugdigen waaraan Buurtzorg Jong ondersteuning bood was sprake van geheel of gedeeltelijk verzuim van school. Dit aantal is toegenomen ten opzichte van 2023 (van 45 naar 63 jeugdigen). We werkten rondom deze jeugdigen intensief samen met de scholen en de leerplichtambtenaren.

VERSTERKEN VAN VEILIGHEID IN GEZINNEN

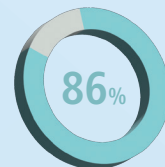
Veiligheidsplannen

Met 121 gezinnen (15%) maakte Buurtzorg Jong zelf veiligheidsafspraken om de veiligheid te versterken en te monitoren. In 2022 waren dit 114 gezinnen (15%).

Jeugdbeschermingstafel (JBT)

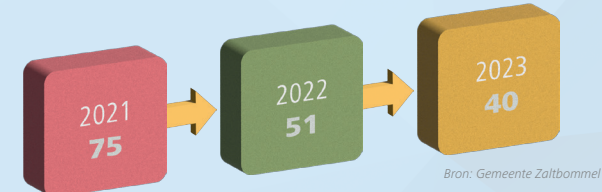
Voor 14 gezinnen (2%) heeft Buurtzorg Jong een Jeugdbeschermingstafel geïnitieerd om samen met het gezin en de Raad voor de Kinderbescherming te bespreken hoe de veiligheid voor de kinderen kan worden verbeterd. In 2022 waren dit 24 gezinnen (3%).

Onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming

Bij 12 gezinnen waarvoor een JBT werd georganiseerd, leidde dit tot een onderzoek door de RvDK (86%). Met de overige twee gezinnen zijn nieuwe afspraken gemaakt om de veiligheid met hulp van Buurtzorg Jong te verbeteren.

Dalend aantal jeugdigen met jeugdbeschermingsmaatregelen

Buurtzorg Jong biedt zelf ondersteuning bij zorgen over de veiligheid

Als er zorgen zijn over de veiligheid van kinderen, dan biedt Buurtzorg Jong zelf ondersteuning (114 keer in 2022 en 121 keer in 2023). Als het nodig is, vragen we advies bij het Samen Verder team of trekken we samen op. We zien door deze inzet dat het aantal kinderen waarbij de jeugdbescherming betrokken raakt afneemt (van 75 in 2022 naar 40 in 2023).

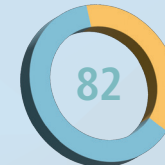
HET SAMEN VERDER TEAM

samen verder

In 2023 is het Samen Verder team opgericht als proeftuin in het kader van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. Dit is een team waarin Buurtzorg Jong, het Buurtteam, Jeugdbescherming Gelderland, De Wiliam Schrikker Groep, De Raad voor de Kinderbescherming en Veilig Thuis samenwerken voor inwoners uit de gemeente waarbij sprake is van zorgen over de veiligheid.

Naast het intensief samenwerken van de betrokken partijen in één team, staan daarbij ook de principes van de gemeente Zaltbommel centraal. We zetten ons in om te werken vanuit vertrouwen en medemenselijkheid met de inwoners die het betreft. In de proeftuin wordt samen met Buurtzorg Jong een aanpak ontwikkeld waarbij we met gezinnen werken aan het wegnemen van de zorgen. We leren om de tijd te nemen om alle perspectieven met het gezin en netwerk te bespreken (vertragen) en om verantwoord risico's te accepteren zodat we onnodig ingrijpen voorkomen (verdragen). Het Samen Verder team geeft advies aan Buurtzorg Jong en is actief betrokken wanneer het nodig is om samen op te trekken in een onveilige situatie.

Bij 82 gezinnen werd het Samen Verder team door Buurtzorg Jong betrokken. Bij 31 gezinnen (38%) werd Samen Verder geconsulteerd, bij 51 gezinnen (62%) ging een collega van Samen Verder mee naar het gezin.

SPREEKUR BIJ DE HUISARTS

Eén van de huisartsen in de gemeente krijgt met enige regelmaat verschillende gezinsleden van de familie Broekhuis op zijn spreekuur. Wanneer hij vader, moeder en de oudste dochter Chantal apart spreekt, krijgt hij de indruk dat het niet zo soepel loopt tussen de gezinsleden. Moeder staat wel open voor hulp maar vader geeft aan dat hij niet op hulpverleners zit te wachten. Wanneer de jeugd- en gezinswerker spreekuur heeft in zijn praktijk, spreekt de huisarts haar even aan om te overleggen. Ze maken samen een plan om beide ouders te motiveren voor een kennismakingsgesprek. Dit heeft succes en de jeugd- en gezinswerker mag een keer langskomen. Door een paar keer te buurten en vertrouwen te winnen, voelen ouders en Chantal steeds meer ruimte om te delen wat er mis gaat in het gezin. De jeugd- en gezinswerker maakt een plan met hulpverlening voor verschillende gezinsleden, maar ook voor het gezin samen. Ouders en Chantal leren weer om op een prettige manier met elkaar te communiceren, waardoor de sfeer in huis met kleine stapjes steeds beter wordt.

Terug kijken

Stand van zaken ontwikkelpunten 2023

Mede naar aanleiding van de voorgenomen ontwikkelpunten realiseerde Buurtzorg Jong het volgende:

- Het organiseren van structureel overleg tussen Buurtzorg Jong en het Buurtteam leidde tot meer samenwerking.
- Het voeren van gesprekken met de gemeente over ons aanbod met betrekking tot scheidingsproblematiek. Hier gaan we in 2024 mee verder.
- Het opstarten van het Samen Verder team en dit al werkend verder doorontwikkelen.
- Het brainstormen met alle teams en met de gemeente over wat we kunnen bijdragen aan een sterke pedagogische basis, normaliseren en goede jeugdhulp.
- Het intensiveren van de samenwerking met huisartsen. Zo organiseerden we een structureel inloopspreekuur bij drie nieuwe praktijken (naast de praktijken waar we dit al deden)
- Het aanbieden van een Rots & Water training om weerbaarheid te vergroten.
- Het intensiveren van de samenwerking met de kerken.

Ontwikkelpunten voor 2024

Voor 2024 staan de volgende ontwikkelpunten op de planning van Buurtzorg Jong:

- Met de twee nieuwe Kies coaches trainingen aanbieden vanaf januari 2024.
- Samen met praktijkschool de Brug een plan maken voor de invulling van de brugfunctionaris op deze school.
- HBO studenten doen een afstudeerproject bij Buurtzorg Jong. Het einddoel is om een implementatieplan te maken voor het vaker betrekken van belangrijke personen uit het netwerk bij onze jeugdhulp.
- 'Buurtzorg Jong op School' en de samenwerking met de scholen doorontwikkelen met als doel om samen de pedagogische contexten te versterken.
- Met behulp van de klankbordgroep van ouders (oud cliënten) onderzoeken hoe we ervaringsdeskundigheid kunnen inzetten bij Buurtzorg Jong.